

DÉLMAGYARORSZÁG

SZEGED: Szerkesztőség: Deák Ferenc ucca 2. Telefon: 13-33. - Kiadóhivatal: Kölszünkönyvtár és Jegyiroda: Aradi ucca 8. Telefon: 306. - Nyomda: Löw Lipót ucca 19. Telefon: 16-34. « » « » « »

KEDD 1927 MÁJUS 17

III. ÉVFOLYAM, 113. SZÁM

MAKÓ: Szerkesztőség és kiadóhivatal: Uri ucca 6. Telefon: 151. szám. « » « » « »
HÓDMEZŐVÁSÁRHELY: Szerkesztőség és kiadóhivatal: Andrassy ucca 25. Telefon: 49. szám. « » « » « » « »

Előfizetési ára havonta 3-20, vidéken és a fővárosban 3-60, külföldön 6-40 pengő. Egyes szám 16, vasár- és ünnepnap 24 fillér.

A menetrend.

Most jelent meg az a menetrend, mely Szeged nemzetközi vasuti útjait először iktatta be a forgalomba.

Nem tagadjuk, komoly aggodalommal vizsgáljuk ennek a menetrendnek adatait. A nemzetközi forgalom kiépítésétől ennek, a tragikus balsors által az ország szívéből az ország határszélére tolt városnak fellendülését várták azok, akik csak siránkozni tudnak a »hinterland« elvesztén. Ám a menetrend száraz adatai eleven előnyökké válhatnak, ha a forgalom érdekeinek engedelmeskednek. A forgalom érdekei felett azonban ma már s ma főként nemcsak a menetrend összeállításával s kiegyenlítésével megbízott tisztviselők rendelkezhetnek. Jól tudjuk, hogy a nemzetközi menetrendet nemzetközi tárgyalásokon állapítják meg. Ezekre a tárgyalásokra azonban kizárólag vasuti tisztviselőket küldenek ki. Szeged városának, Szeged népének olyan érdekei fűződnek a nemzetközi vonatok menetrendjének megállapításához, amelyeket sem kellő eréllyel, sem helyesen nem képviselhetnek a Máv. budapesti igazgatóságának kiküldöttjei. A város hatóságának, de a kereskedelmi és iparkamarának ki kell harcolnia azt a jogot, hogy az ilyen elsődlegesen érdekeit érintő kérdésekben ne tanácskozzanak és ne dönhessenek nélküle. A Szeged—Arad-i, Szeged—Temesvár-i és Szeged—Szabadka-i forgalom felvétele s a forgalmat lehetővé tevő vonatok beállítása Szegednek legközvetlenebb és legelsőrangúbb városi ügye. Ez a menetrend a város egész gazdasági életét érinti, ha helytelenül állítják össze, mindannyiunk élete megsínyli. Pedig elismerő szavakat aligha érdemel meg az a munka, amivel ezt a menetrendet összeállították.

Nézzük például a Szeged—Szabadka-i vonalat. Szegedről kora délután indul az az egyetlen vonat, melynek indulási ideje egyedül felel meg a forgalom érdekének. Ez a vonat olyan időben érkezik Horgosra, hogy a csatlakozó magyarkanizsai vonatra 120 perccel kell annak várnia, aki Szabadkára igyekszik. Az ellenvonatjának utasait pedig a horgosi magyar vonat ugyancsak két órai várakozás után hozza Szegedre. A másik két vonat, amelyik alkalmatlan időben közlekedik, legfeljebb egy félórás horgosi várakozást követel meg. Négy-öt óra idő kell így annak az utnak megtételére, aminek tényleges menetideje alig több ötvenegy órával. Ennyi idő alatt konfliktussal is el lehet menni Szabadkára.

A Temesvár—Szeged-i ugynevezett közvetlen forgalom, amiért esztendőnkön keresztül harcoltunk s amit esztendőnkön keresztül készítették elő, még krudélisabb módon van megnehezítve. A Szegedről induló két vonat közül az egyik négy és félórásig, a másik hat óráig áll Kikindán s a zombolyai várakozás is megkövetel legalább egy órát. Így tíz óráig tart az az utazás, amihez valamikor két óra elegendő volt. Sajátságos azonban, hogy csak Szegedről tart ilyen sokáig az utazás Temesvárra, ellenben Temesvárról indulva sokkal hamarabb el lehet érni Szegedet. Szegedtől Temesvár kétszer olyan messze van, mint Temesvártól Szeged. Tíz óra kell ahhoz, hogy valaki Szegedről elérjen Temesvárra, de Temesvárról Szegedig csak öt óráig tart az utazás. Hasonlóképpen forgalomellenesen van megállapítva a Szeged—Arad-i vasuti összeköttetés menetrendje is.

Vajjon közvetlen-e az a forgalom, mely a szükséges menetidőt a négyszeresére és ötszörösére fokozza? Lehet-e azt remélni, hogy akár Szabadka, akár Temesvár felé a nemzetközi forgalomban tényező lesz Szeged, amíg azt a könnyebbé, amit az összeköttetés közvetlensége jelent, a menetrend mesterségesen kiélezte akadályait ellensúlyozhatják. A vasuti forgalom közvetlenségének az a feladata, hogy csökkentse az országhatárok szétfeszítő, elválasztó hatását. De alkalmas-e ennek a feladatnak betöltésére az a menetrend, mely négy-ötórás várakozásokat mesterkél ki minden országhatáron. Éppen szombaton jelentette ki a közlekedésügyi miniszter: még anyagi áldozatokkal is lehetővé teszik, hogy

a magyar határ minden belépő állomásán menetközben történjék az utlevél- és vámvizsgálat. A magyar kormánynak ezt a bölcs szándékát hogyan valósították meg a magyar kormány képviselői a Szeged körüli forgalomban?

Sem a város, sem a gazdasági érdekképviselők nem nézhetik tétlenül, hogy milyen károsodással fenyeget a Szegedet érintő vasuti vonalak menetrendjének összeállítása. Erélyes eszközökkel kell orvosláshoz segíteni a hozzá nem értés, vagy erélytelenség által okozott sérelmeket. S Szegednek hozzá kell jutnia ahhoz a joghoz, hogy legalább tárgyaló félként hívják mag a gazdasági életét legközvetlenebb módon érintő problémák megoldásához.

Huszonötezer dollár Nungesserék felkutatására.

(Budapesti tudósítónk telefonjelentése.)

Párisból jelentik: Az Agence Radio newyorki jelentése szerint az Újfundlandban meg-ejtett kutatások alapján most már egészen bizonyos, hogy tévedtek azok, akik azt állították, hogy saját szemikkel látták Nungesserék gépét Újfundland fölött. Most már teljesen

valószínűtlen, hogy Nungesserék tényleg elértek volna az amerikai partot.

Newyorki jelentés szerint Wanemacke, híres áruháztulajdonos 25.000 dollár jutalmat tűzött ki annak, aki akár élve, akár holtan megtalálja Nungessert és Collyt.

Döntő ütközetek a hankauiak és az északi csapatok között.

(Budapesti tudósítónk telefonjelentése.)

Párisból jelentik: Pekingi jelentések szerint Csang-Cso-Lin és a hankau kormány csapatai között Szing-Jang-Csau mellett döntő ütközet folyik. A hankauiak állítólag erősen szorongatják az északi csapatokat, hír szerint

már át is keltek a Jang-Cse-Kiangon.

Csan-Kai-Sek csapatai meglehetősen rosszul állnak és az északiakkal folytatott harcaikban az elmúlt héten 3000 halottat és sebesültet vesztek.

Harminchatezer — képviselőjelölt.

(Budapesti tudósítónk telefonjelentése.)

Szófiából jelentik: Az általános választásokat előkészítő agitáció teljes erővel megindult. Liapcsev miniszterelnökön kívül a kormány valamennyi tagja már napok óta választási körúton van.

A baloldali lapok jelentése szerint a kormány választási terrorja igen nagy. Érdekes, hogy a választásoknak nem kevesebb, mint 36.000 jelöltje van, ami még a balkáni viszonyokhoz képest is nevetségesen magas szám.

Felekezeti béke és numerus clausus.

Klebelsberg nyilatkozott a szegedi klinikákról, de nem szólt a numerus claususról.

Budapest, május 16. A képviselőház mai ülésén a kultuszárca költségvetésének részletes tárgyalása került sorra.

Pintér László, Szinyei-Merse Jenő és Fröhvirth Mátyás felszólalása után Haller István polemizál Baltház püspökkel az Orle gyűlésén elmondott beszédével és cáfolja az Orle c. lapban megjelent azon cikkeket, amelyek arról is szóltak, hogy elvesztett volna a magyar nyelv, ha annak ápolását a katolikusokra bízta volna.

Gál Jenő arról beszél, hogy ma a tanárok berzenkedése és a tanulók villongása ejti nyugtalanságba az egyetemet. Rámutatott arra, hogy a páduai egyetem rektora szerint a magyar-olasz szerződés pionirjai a magyar diákok voltak, akik kinttanulnak az olasz egyetemeken. A numerus clausus antiszemitizmusa mindaddig fennmarad, amíg egy bátor miniszter a képviselőházzal együtt ki nem irtja a magyar törvénytárból.

— A tanszabadság kérdése nem felekezeti, hanem magyar kérdés. Amíg gummibotokkal, tanári villongásokkal intézik el ezt az ügyet, addig hamis jelszó marad a konszolidáció.

Haller Gál beszédére válaszolva, erősen védelmébe veszi a numerus clausus törvényt.

Klebelsberg kultuszminiszter beszélt ezután kulturprogramjáról és kijelentette, hogy a felekezeti béke nálunk nincs veszélyben. Szólt a miniszter a keresztény és protestáns körök kölcsönös kiszólásairól, a többség nem azonosítja magát ezekkel a kiszólásokkal.

Beszélt a leventemozgalomról, a cserkészetről. Várnai: A munkások sportegyesületeit nem támogatják!

Klebelsberg: Én politikai mezbe öltöztetett egyesületeket nem támogatok! Az 1927—28. években 10 millió pengő fog a népiskolák rendelkezésére állni. Állandóan emeli a tanítók és a tantermek létszámát. Szól azokhoz, akikről az ipari anyagok ára függ és kéri, hogy ne emeljék folyton az árakat, most, amikor a nagyarányú építkezések megindulnak. Visszautasítja azt a vádat, hogy Magyarország nem költ eleget népoktatás céljaira.

Ismerteti a népiskolai tantervet. Analfabétatanfolyam tavaly 126 volt, az idén 374. Külföldi példákra hivatkozva a polgári iskolák nagyfontosságát hangoztatja.